



KÖRNYEI

2008. augusztus
2. évf. 7. szám

HÍRHOZÓ

K ö r n y e K ö z s é g I n f o r m á c i ó s l a p j a

Visszatekintő

Hagyomány már szűkebb pátriánkban, hogy július második hétvégéjén megrendezésre kerül a Nemzetiségi és Sörfesztivál. Hosszú-hosszú évek óta így megy ez, és mára már mint-ha egy kicsit a környei búcsú után a második legnagyobb vendégváró ünnepe lenne községünknek.

A búcsú idején, januárban, kemény hideg tél van, nehezen mozdulnak ki az emberek a jó meleg szobákból. Sokan júliusban pótolják a búcsúi vendéggjártást, hiszen nagyon sok család hív erre a rendezvényre rokonokat, barátokat egy kis kikapcsolódásra, beszélgetésre, szórakozásra.

Ebben az évben két esemény is emelte a rendezvény fényét. Július 11-én, pénteken került sor a Közösségi és Tájház avató ünnepségére, ahol megjelentek a testvértelepülések delegációi is. Ezen ünnep keretén belül került sor Tardoskedd és Környe partnerkapcsolati egyezményének ünnepélyes aláírására.

Aki már látta a Nemzetiségi és Tájházat csak elismeréssel szólt róla. Csodálatos dolog azok között a tárgyak között nézelődni, melyek talán már feledésbe merültek sokunk emlékezetében. Ezeket a tárgyakat megpillantva, általuk felelevenednek emlékeink. Visszaidéznek a múltból sok-sok pillanatot akár a kisgyerekkorban, akár már felnőtt fejjel megélve azokat az időket. Varázsuk talán az emlékeken túl abban van, hogy ezekben a tárgyakban még „benne van az anyag”, és szó szerint a készítőjének a keze munkáját dicséri, hiszen nem volt számítógépes tervezés, nem voltak gépek, nem volt sorozatgyártás. A Tájházban kiállított tárgyak mind-mind egyediek és sokat tudnának mesélni készítőikről, hiszen általuk születtek.

A sörfesztiváli műsor, mint minden évben, idén is nívós volt, hiszen mindenki találhatott kedvére valót. Nem felejtkeztek meg a kicsikről sem, két játszótér felavatására is sor került, melyek esztétikusak, és a gyerekek örömeire készültek. Az egyik a tó partján, csendes, gyönyörű környezetben, a másik a sportpályánál került felállításra.

Szintén hagyomány már az Auerhammer János labdarúgó emléktorna megrendezése. Ez évben a tornát Környe csapata nyerte a szlovákiai tardoskeddi vendégek előtt.

A vasárnapi ünnepi szentmise után került sor a templomtérnél és a vasútnál a Kitelepítettek Emlékművének megkoszorúzása. A kegyelet virágainak elhelyezésével emlékeztek mindazokra akik e gyötrelmesen nehéz történelmi esemény szenvedői voltak.

Sokan várták a fesztivál második napjának estéjén a Pa-Dö-Dö együttes fellépését. A lányok egy órával előbb érkeztek, türelmesen vártak arra, hogy felkonferálja a műsorvezető őket. Mint szinte minden évben, sajnos most sem maradt a fesztivál „locsolás” nélkül. Este 7 után félelmetes szélviharral, hatalmas felhőszakadás zúdult le az égből. Próbált mindenki fedél alá kerülni, védve magát a vihartól, esőtől, szélről. Sajnos a hangfalak beázásával félő volt, hogy a viharral be is fejeződik a fesztivál. Kevesen reménykedtek

folytatásban. De milyen félelmetes volt a vihar, olyan gyorsan kerekelt oldott, átadva helyét a technikusoknak, akik csodát műveltek. Ugyan egy óra késéssel, de nagy tapssal fogadta a közönség a mindvégig türelmesen várakozó Pa-Dö-Dö együttest. Minden elismerés megilleti őket, mert nem hagyták a viharral a közönség kedvét elrontani, és kivárták míg a



színpad ismét „üzemképes” lesz. Nem is maradt el a hálás taps, igaz meg is érdemelték a közel egy órás műsor után. Sok-sok sláger énekeltek el. Ennek a fellépésnek emeli az értékét, hogy a köztudottan kerekesszékebe kényszerült Lang Györgyi, állapota ellenére sem adta fel a vihar miatt, és az előadás alatt ő volt a motorja, lelke a csapatnak. Az is becsülendő, hogy szereplésük után nem rohantak a következő fellépésre, ellenkezőleg, türelmesen osztogatták az autogramokat, és szinte tátott szájjal nézték a színpad mellől a következő fellépő, a Four-For Dance együttes gumilábú táncos fiait.

Sajnos a vihar sok embert elkergettett, vagy aki éppen az esti műsorra tervezte jöttét, már nem indult útnak. Azért a három nap egy jól sikerült bállal záródott, melyen a héregi fúvósok húzták a talpalávalót.

Molnár Kálmánné Varga Katalin



Fotók: Molnár Kálmánné Varga Katalin

Közösségi és Tájház megnyitóünnepsége

Az alábbiakban közöljük Beke László polgármester úr ünnepi köszöntőjét, mely a Nemzetiségi és Sörfesztivál nyitónapján, a Közösségi és Tájház átadó ünnepségén hangzott el:

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, kedves vendégeink!

Sok szeretettel köszöntöm a partnertelepülések polgármestereit *dr. Juhász György* urat, Tardoskedd polgármesterét, *Peter Pfingst* urat, Steffenberg polgármesterét és *Klaus-Dieter Knierim* urat, Gladenbach polgármesterét! Köszöntöm a delegációk tagjait, a környező települések polgármestereit, községünk képviselőtestületét, intézményeink vezetőit és minden Kedves Vendéget, akik ezen a szép napon megtisztelték jelenlétükkel ünnepünket.

Községünk önkormányzata a közösségi- és tájház kialakításához 2006-ban a Közkincs pályázaton kb. 20 millió Ft hitel kamattámogatását nyerte el 20 év időtartamra. Ez a pályázat teremtette meg az alapját annak, hogy nagyon sok munka után a mai napon erre az átadóünnepségre sor kerülhessen. A pályázatot a még *Horváth Miklós* polgármester úr vezette testület nyújtotta be, a megvalósítás viszont már a jelenlegi testület feladata volt.

Ennek az új intézménynek nagyon fontos feladatot szánunk: egyrészt meg kell őriznie Környe múltját, mely messzire nyúlik és fontos feladata van abban, hogy az itt élő embereknek a „Környe” ne csak egy bejegyzés legyen a lakcímkártyájukban, hanem valóban a hazájukat jelentse.

A település történetére visszatekintve több évezrednyi időt kell visszautaznunk a történelemben, hiszen már a rómaiak uralma alatt a Kr. utáni IV. században fallal és tornyokkal megerősített város volt ezen a vidéken. Ebből a korból sok olyan tárgyi emlék maradt fenn, mely látványosságával a jövőben méltán számíthat a környeiek és az idelátogatók figyelmére. Az okiratok szerint községünket először 1238-ban említik, Kernye néven. A falu neve honfoglalás utáni, szláv eredetű személynévből alakult ki. A török hódítás



előtt a falu Csák-birtok volt, és vámjával együtt Geszteshez tartozott. Csáky László gróf, a környék földesura 1643-ban református vallású magyarokat telepített a faluba, akiket a következő birtokos, Esterházy József gróf, a XVIII. században elűzött. Helyükre 1743-1745-ben római katolikus vallású németeket telepített Salzburgból, Ulmból, Burgenlandból, illetve Moson megyéből. A falu ekkor készült pecsétjén a „Köves Környe” helységnév szerepelt. A pecséten látható jelek bizonyítják, hogy az itt élő emberek földműveléssel foglalkoztak (kéve, ekepapucs, kaszapenge). Az 1867-es kiegyezés után Környe gyors fejlődésnek indult. Itt alakult meg az első vidéki hitelszövetkezet Koch Adolf plébános vezetésével 1887-ben. Egy évvel később új iskola, plébánia majd óvoda épült. Posztoczky Károly földbirtokos Erdőtagyoson csillagvizsgálót és meteorológiai megfigyelőállomást alapított. 1896-ban millenniumi emlékkövet állított Környe község, amelyen a „Kard foglalta el, kereszt tartotta fenn e hazát” felirat olvasható. Az Által-értől a falu mellett nagy halastó alakult ki, mellette az 1870-es évektől egy kétkerekű, felülcsapós vízimalom is működött. A község ipari üzemei közül említendő még a Hoffart-féle hengermalom is. A nemzetközi politikai elvárásoknak megfelelően 1947. augusztus 27-én Környén is jogtalan kitelepítés történt. Az őslakosság nagy részét, 101 családot, csekély ellátással zárt teherkocsikba („marhavagonokba”) kényszerítették, és Németországba szállították őket. Helyükre Felvidékről, többek között a mai napon velünk együtt ünneplő Tardoskeddaról telepítettek át magyar ajkú családokat. A történelem kényszerű népességmozgásainak emlékére a leszármazottak és a hozzátartozók oszlopot állítottak a templom parkjában.



Ez a rövid kivonat településünk történelméből mutatja, hogy a magyar történelem viharai több alkalommal pusztulás szelére sodorták a falut – volt, hogy el is pusztították, – de az poraiból újra feltámadt és az adottságokat lehetőséggé váltva kenyeret adott a letelepedő embereknek.

A tájház feladata ennek a múltnak a megőrzése, kiemelten a községünkbe XVIII. században betelepített német ajkú lakosság történelmére, tárgyi emlékeinek bemutatására. Fontos feladat ez, és ebben már a 24. órában vagyunk. Ha most nem fordítunk figyelmet a tárgyi emlékek megőrzésére, akkor tényleg csak a kövek maradnak.

Az intézmény másik funkciója: közösségi ház, mely helyszínt adhat a településünkön élők társadalmi életének, legyen az családi rendezvény, osztálytalálkozó vagy egy cég kisebb rendezvénye.

De akár itt kaphatnak helyet két település életét összekötő események is. Erre kétszeresen is jó példa a mai ünnepség, a közösségi házban fotókiállításon mutatkoznak be partnertelepüléseink, illetve néhány perc múlva dr. Juhász György polgármester úrral aláírjuk a két község közötti együttműködési megállapodást. A steffenbergi és a tardoskeddi partnerkapcsolatnak mások a gyökerei. Steffenberg esetében egy kulturális, baráti kapcsolatból alakult ki a ma is jól működő kapcsolat. Tardoskeddi kapcsolatunknak történelmi gyökerei vannak: 1947-ben Környéről kitelepítették a németajkú lakosság jelentős részét, de ennek az évnek a telén Tardoskeden is kitelepítették a magyar ajkú lakosság jelentős részét. Nagyon sokukat Csehországba deportáltak és voltak akiket Magyarországra telepítettek át, többek között Bonyhádra, Tardosra, Környére. Az ily módon szétszakított családok idővel felvették egymással a kapcsolatot, hidat alkotva a két település között. A családi kapcsolatok mellett megjelentek a kulturális csoportok közös programjai, a rendszerváltozás után pedig a települések önkormányzatai is felvették a kapcsolatot egymással, és ennek az egyre szorosabbá váló együttműködésnek az eredményeként írjuk ma alá az együttműködési megállapodást.



Végezetül néhány szóval szeretném megköszönni mindazoknak a munkáját, akik hozzájárultak ahhoz, hogy ma itt ünnepelhessünk. Legelőször is Horváth Miklós polgármester úr nevét kell megemlítenem, hiszen ők adták be a pályázatot, illetve vitathatatlan érdemei vannak partnerkapcsolataink kialakításában. Köszönet a Német Kisebbségi Önkormányzatnak és mindenkinek, aki segített a tájház kialakításában. Köszönet az AGC-nek jelentős támogatásáért, a Maképszert kft-nek, a Kulman és tsa. Kft-nek, Eck-fa kft-nek, Bernhardt Bútor kft-nek, Dörner Istvánnak, a polgármesteri hivatal dolgozóinak, akik sokszor a munkaidő letelte után, csak a munka befejeztével mentek haza, és mindenkinek aki akár csak egy jó tanáccsal is, de hozzájárult, hogy ma itt lehessünk. A fotókiállítás elkészítéséért pedig *Lehrreich Nándort, Simon Pétert, Nagy Tamást és Soltész Lászlót* illeti köszönet.

Végezetül csak annyit kívánok, hogy a tájház teljen meg emlékekkel, melyek újra életre kelnek, a közösségi ház pedig teljen meg élettel, melyek szép emlékeké válnak!



ESEMÉNYNAPTÁR

2008. évi programok

- Augusztus 18. 17.00 órakor kitelepítési megemlékezés a vasút melletti emlékműnél
- Augusztus 19. Utcabál Környebányán
- Augusztus 20. Nemzeti ünnep
- Szeptember 13. Szüreti felvonulás
- Október 5. Idősek napja
- Október 6. Megemlékezés az Aradi vértanukra
- Október 23. Nemzeti ünnep
- November 30–december 21-ig
Adventi készülődés
Idősek karácsonya
- December 31. Szilveszteri bál

Ezzel a szép verssel, melyet Darvas Iván is megénekel, köszöntjük mindazokat, akik augusztusban ünneplik születésnapjukat, névnapjukat, házassági évfordulójukat. Sok boldogságot, jó egészséget kívánunk!

Konsztantyin Mihajlovics Szimonov

Várv reám

*Várv reám, s én megjövök, hogyha vársz nagyon!
Várv reám, ha sárga köd őszi búja nyom!
Várv, ha havat hord a szél, várv, ha tűz a nap!
Várv, ha nem is jön levél innen néhanap!
Várv, ha nem is vár senkit ott haza senki már,
És ha unszol bárki is, hogy nem kell várni már!
Várv reám, s én megjövök, fordulj mástól el,
Bárhogy súgja ösztönöd, hogy feledni kell!
Ha lemondtak rólam már lányom és apám,
S jóbarát rám egy sem vár, te gondold néha rám!
Borral búsul a pohár, s könnyet ejt szemünk,
Várv te változatlanul, s ne igyál velük!
Várv reám, óh átkelek minden vészen én!
Aki nem várt, majd rám nevet: szerencsés legény!
Nem tudhatja senki sem, csak mi ketten azt,
Hogy te voltál ott énvelem, hol halál maraszt.
S te menttéél meg. És hogy? Egyszerű titok,
Várni tudtál rám, ahogy senki sem tudott.*

Recept

Keksztekercs

(tekerés nélkül)

Hozzávalók:

- 2 tojás • 1 cs. rama margarin • 3 kanál kakaó
- 50 dkg porcukor • 30 dkg darált keksz
- 10 dkg vagdalt dió • kevés rum
- 1 cs. zselés cukorka

A tojást, a margarint és a porcukrot gőzön kikeverjük, majd hozzáöntjük a kekszet a dióval. Leterítünk az asztalra egy nyolcra, ráöntjük a masszát, rászórjuk a vagdalt zselés cukrot, majd szalámi formát készítünk belőle. Hűtőszekrényben 1 órát pihentetjük, majd szeletelhetjük.

A szlovákiai Tardoskedd község
augusztus 22-23-24-én tartja

Szent István napi ünnepségsorozatát.

A község Önkormányzata szeretettel várja testvértelepülésétől,
Környéről a kedves érdeklődőket.

MEGHÍVÓ

Szeretettel meghívjuk községünk lakosságát

2008. augusztus 20-án 17 órakor

**Államalapító királyunk, Szent István
tiszteletére megrendezésre
kerülő ünnepségünkre.**

Az ünnepség helye:

Millecentenáriumi Emlékpark
(Árpád Emlékmű)

Program:

- Himnusz • Ünnepi beszéd
- Német Nemzetiségi Dalkör • Kenyérszentelés
- Kitüntető címek átadása.
- Az ünnepi műsor után mindenkit szeretettel várunk egy gulyáspartira a Sportpályára.
- 22 órakor tűzijáték

Környe Község Önkormányzata

Kiadja: Polgármesteri Hivatal Környe

A kiadásért felel: Beke László polgármester

Készült: 1.500 példányban

Szerkesztette: Molnár Kálmánné Varga Katalin
06 (20) 4015-802

Nyomdai munkák: JÁ-KI PRESS Nyomdaipari Kft.
2851 Környe, Rákóczi F. u. 73. • Tel.: (30) 902-1882

HASZNOS INFORMÁCIÓK

Fontosabb telefonszámok:

Mentők: 104 • Tűzoltók: 105 • Rendőrség: 107

MATÁV tudakozó: 198

Egészségügyi információk:

I-es számú orvosi rendelő

Dr. Köpe Adorján: 473-064; 06-20-9-421-679

II-es számú orvosi rendelő

Szent Rókus orvosi rendelő
Dr. Árendás József: 473-093; 06-20-9-424-520

Orvosok nyári szabadságolása

Dr. Árendás József
Augusztus 4-től augusztus 30-ig
Helyettesíti dr. Köpe Adorján

Gyermekorvosi rendelő

Dr. Bogád Judit: 473-095; 06-20-9-247-072

Fogorvosi Rendelők:

Dr. Pálos Péter: 473-792

GREWISZ-DENT fogorvosi rendelő

473-601; 06-20-9-338-066

Védőnők:

Telefon: 473-267

Gyógyászati segédeszközök boltja

(Alkotmány u. 32). 573-181

Gyógyszertár:

Telefon: 473-026 • Nyitva tartás: naponta 8.00-17.30 óráig, Szombaton: 8.00-12.00 óráig

Tatai Emlőcentrum

(szűrésre történő bejelentkezés, beutaló szükséges):
Telefon: 586-165; 586-166

Felnőtt orvosi ügyelet:

hétköznap 16.00 órától másnap reggel 8.00 óráig, pénteken 16.00 órától hétfőn reggel 8.00 óráig, illetve vasár- és ünnepnapokon: Tatabánya, Béla király krt. 69. (az Árpád szállodával szembeni tér), Telefon: 316-800; 331-645.

Gyermekorvosi ügyelet:

Telefon: 331-645 • Címe: Tatabánya, Béla király krt. 69. (ANTSZ mögött)

Gyermekjóléti szolgálat:

szerdánként a Kisfaludy általános iskolában érhető el 8.00-10.00 óráig és 13.00-15.00 óráig

Tájház:

A közösségi és Tájház naponta 15.00 és 19.00 óra között látogatható

Polgármesteri Hivatal

Telefonszám: 573-100

Ügyfélfogadás:

Hétfőn: 8-12-ig, 13-17-ig Szerdán: 8-12-ig, 13-16-ig
Pénteken: 8-12-ig

Pénztári órák:

Hétfőn: 10-12-ig, 13-16-ig
Szerdán: 10-12-ig, 13-15-ig • Pénteken: 10-11.30-ig
Kérjük szíveskedjenek az ügyfélfogadási időt betartani!

• Gyepmester (állatbefogás):

06 (20) 9691-246

• Posta: Telefonszáma: 470-784

Nyitva tartása: 8.00-16.00 óráig folyamatosan
Pénzfeladás és kifizetés: 15.30 óráig

• Takarékszövetkezet: Telefonszáma: 573-200

Nyitva tartása: Hétfőn: 8.00-17.00-ig
Kedd, szerda, csütörtök: 8.00-15.30-ig
Pénteken: 8.00-13.30 óráig

• Könyvtár nyitva tartása:

felújítás miatt átmenetileg szünetel

• Utcai csőtörés: 513-811

• Gázömlés: 06 (80) 440-141

• MÁV menetrend: (40) 494-949

• VOLÁN: 513-620

• ÉGÁZ:

egyéb tájékoztatás számlázással kapcsolatosan:
06 (40) 824-825, lakossági áramhiba bejelentés: a
06 (40) 330-330-as kék számon, a kábelrendszer hibájának bejelentése a 1231-es kék számon

Iskola:

- 2008. augusztus 25-26-27. 10.00 órától korrepetálás a pótvizsgázók részére.
- 2008. augusztus 25-26-27. 8.00-12.00 óráig, és 14.00-18.00 óráig tankönyv árusítás.
- 2008. augusztus 28. 8.00 óra pótvizsga.
- 2008. augusztus 29. 17.00 óra tanévnyitó ünnepély.
- 2008. szeptember 1. első tanítási nap.

Felhívjuk a Tisztelt Lakosság figyelmét, hogy a ruha gyűjtő konténer a Tájház előtti területről átkerült a Gyermekorvosi rendelő mögé. Használt, de még viselhető ruháikat ott helyezhetik el.

Felhívás

A Rendőrség kéri a Tisztelt Lakosságot, hogy a megszorított trükkös rablások miatt legyenek bizalmatlanabbak az idegenekkel szemben. Lakásaikba, udvarokba ne engedjenek be ismeretlen személyeket, a gépjárművek utasterében ne hagyjanak semmilyen értéket, a gépkocsi papírjait! Akinek garázsa van, éjszakára ne hagyja az utcán a gépjárművét! Különösen az idős emberek esnek áldozatul a jóhiszeműségükkel a tolvajoknak.